

SZKOLENIE WSTĘPNE INSTRUKTAŻ STANOWISKOWY

**Kierowca pojazdu przewożącego
materiały niebezpieczne**

e-book

**Szkolenie wstępne
Instruktaż stanowiskowy**

KIEROWCA POJAZDU PRZEWOŻĄCEGO MATERIAŁY NIEBEZPIECZNE

pod red. Bogdana Rączkowskiego

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy
z dnia 27 lipca 2004 r.
w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy
(Dz.U. Nr 180, poz. 1860 ze zm.)

e-book

oddk[®]

ODDK Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp.k.
Gdańsk 2013

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie.....	4
Instruktaż stanowiskowy – zasady ogólne.....	5
Ramowy program instruktazu stanowiskowego.....	8
Szczegółowy program szkolenia.....	9
Szczegółowy program szkolenia na stanowisku pracy kierowca pojazdu przewożącego materiały niebezpieczne	
Wymagania szczegółowe dotyczące warunków pracy i zasady bezpiecznej pracy.....	14
Podstawowe wymogi bezpiecznej pracy kierowcy i pracowników zatrudnionych przy przewozie.....	30
Zagrożenia na stanowisku pracy i sposoby ochrony przed zagrożeniami. Sprzęt ochrony osobistej.....	43
Przepisy prawne.....	45
Polskie Normy.....	47

PUBLIKACJE POWIĄZANE TEMATYCZNIE

WPROWADZENIE

Podstawę prawną szkolenia pracowników w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy stanowi art. 237³ k.p. i wydane na podstawie art. 237⁵ k.p. rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U. Nr 180, poz. 1860 ze zm.).

Instruktaż stanowiskowy jest częścią szkolenia wstępnego (poprzedza go instruktaż ogólny), a zatem pracownik, uczeń lub praktykant muszą go odbyć przed dopuszczeniem do pracy na danym stanowisku.

Cel, zakres i ilość godzin szkolenia zostały określone w programie ramowym w rozporządzeniu. Zgodnie z nowymi zasadami szkoleń na instruktaż stanowiskowy pracowników administracyjno-biurowych narażonych na działania czynników uciążliwych należy przeznaczyć minimum 2 godziny (w programie prezentowanym w opracowaniu nie wyodrębniamy tej zmiany, ponieważ w niniejszym zbiorze nie występują stanowiska administracyjno-biurowe).

Na poszczególnych stanowiskach należy obowiązkowo opanować szczegółowe programy instruktażu.

W zalecanym dla szkoleń opracowaniu przedstawiamy wzorcowy program szczegółowy dla stanowiska pracy **kierowca pojazdu przewożącego materiały niebezpieczne**. Dokładnie omawiamy ogólne wymagania dla tego stanowiska, typowe zagrożenia i zasady bezpiecznej pracy oraz ochrony przed zagrożeniami.

- zdjąć i usunąć w sposób bezpieczny skażone ubranie oraz użyte, skażone środki ochrony.

Podstawowe czynności kierowcy przed pracą

- Przed każdym wyjazdem po materiał kierowca powinien sprawdzić stan techniczny pojazdu, a w szczególności te zespoły i podzespoły, które mają bezpośredni wpływ na bezpieczeństwo przewozu, tj.:
 - układ kierowniczy,
 - układ hamulcowy,
 - ogumienie,
 - instalację elektryczną,
 - zewnętrzne oświetlenie,
 - wyposażenie i oznakowanie pojazdu wymagane przy przewozie danego materiału.
- Kierowca oraz osoby uczestniczące w przewozie materiałów niebezpiecznych, najpóźniej w dniu rozpoczęcia załadunku materiału, powinni dokładnie zapoznać się z:
 - nazwą i klasą oraz numerami rozpoznawczymi materiału,
 - właściwościami przewożonego materiału,
 - rozmiarami i rodzajem zagrożenia, jakie może spowodować przewożony materiał,
 - oznaczeniami i ostrzeżeniami zamieszczonymi na opakowaniach i pojeździe przewożącym materiał,
 - treścią *Instrukcji pisemnych dla kierowcy*.

Ponadto kierowca powinien znać zasady:

- jakie należy zachować wobec przewożonego materiału,
- jakie należy zastosować w nagłej potrzebie, np. w czasie powstałego zagrożenia, w razie pożaru pojazdu lub przewożonego materiału,
- jakie należy zachować w razie zetknięcia się osób z przewożonym materiałem lub z substancjami przez nie wydzielanymi oraz zasady udzielania pierwszej pomocy osobom poszkodowanym w wyniku działania materiału niebezpiecznego,

- stosowania środków dezynfekcyjnych, neutralizujących i gaśniczych,
- dotyczące powiadamiania ekip ratowniczych w razie awarii z przewożonym materiałem.

Podstawowe wymogi bezpiecznej pracy kierowcy

- Kierowca jest osobą odpowiedzialną za przestrzeganie przepisów dotyczących bezpieczeństwa pracy pojazdu.
- Każdy ciężarowy pojazd samochodowy powinien mieć w sposób widoczny i trwałą oznaczoną nośność.

UWAGA! Nie wolno ładować pojazdu lub przyczepy powyżej dopuszczalnej dla nich ładowności.

- Pomosty lub rampy przeznaczone do przejazdu samochodów powinny być szersze o minimum 1,2 m od szerokości pojazdu i zabezpieczone poręczami ochronnymi. Muszą posiadać także odpowiednią nośność w zależności od ciężaru pojazdu z ładunkiem.
- Szybkość pojazdu na pomostach i rampach nie może przekraczać 5 km/godz.
- Do transportu ładunków płynnych oraz żrących i parzących można stosować tylko pojemniki odpowiadające wymogom polskich norm i przepisom międzynarodowym.
- Palety, podstawki ładunkowe powinny mieć gładkie powierzchnie i krawędzie, aby nie skaleczyć rąk i nie uszkodzić ładunku.
- Samochód podstawiony pod załadunek należy zabezpieczyć przed samoczynnym przesunięciem (np. klinem).
- Rozmieszczenie ładunku w skrzyni samochodu powinno być równomierne i zapewniające jego stateczność. Ładunek powinien być odpowiednio zabezpieczony przed samoczynnym przemieszczaniem się w czasie transportu.
- Urządzenia i przybory służące do mocowania ładunku powinny być zabezpieczone przed rozluźnieniem się, swobodnym zwisaniem lub spadnięciem podczas jazdy.

- Ładunek wystający poza płaszczyznę obrysu pojazdu może być na nim umieszczony tylko przy zachowaniu następujących warunków:
 - ładunek wystający poza boczne płaszczyzny obrysu pojazdu może być umieszczony tylko w taki sposób, aby całkowita szerokość pojazdu z ładunkiem nie przekraczała 2,5 m, a przy szerokości pojazdu 2,5 m nie przekraczała 3 m, jednak pod warunkiem umieszczenia ładunku tak, aby nie wystawał ponad 25 cm,
 - ładunek nie może wystawać z tyłu pojazdu na odległość większą niż 2 m od tylnej płaszczyzny obrysu pojazdu lub zespołu pojazdów (w przypadku przyczepy kłonicowej odległość tę liczy się od osi przyczepy),
 - ładunek nie może wystawać z przodu pojazdu na odległość większą niż 0,5 m od przedniej płaszczyzny obrysu i większą niż 1,5 m od siedzenia dla kierującego.
- Ładunek nie może być umieszczony w sposób utrudniający kierowanie pojazdem.
- Wysokość pojazdu z ładunkiem nie może przekraczać 4 m.
- Przewożenie osób na załadowanym samochodzie lub przyczepie jest zabronione.

Dokumenty wymagane w czasie przewozu towarów niebezpiecznych

- Kierujący pojazdem przewożącym towary niebezpieczne, oprócz dokumentów wymaganych odrębnymi przepisami i wiążącymi umowami międzynarodowymi, jest obowiązany mieć przy sobie i okazywać na żądanie organów lub osób uprawnionych do przeprowadzania kontroli:
 - 1) dokument przewozowy, zawierający dane określone w umowie ADR;
 - 2) instrukcje dla załogi pojazdu – sporządzone w języku zrozumiałym dla każdego członka załogi w mowie i piśmie;
 - 3) zaświadczenie o przeszkoleniu kierowcy;
 - 4) świadectwo kwalifikacji kierowcy (w odniesieniu do kierowców krajowych);
 - 5) świadectwo dopuszczenia pojazdu do przewozu niektórych towarów niebezpiecznych. Dotyczy to pojazdów typu EX/II, EX/III, FL, OX, AT – inne pojazdy nie podlegają dodatkowym badaniom technicznym;
 - 6) zezwolenie na przewóz niektórych towarów;
 - 7) certyfikat pakowania kontenera – jeśli przewóz drogowy wykonywany jest bezpośrednio przed przewozem morskim. Certyfikat może być za-